

KUTSESTANDARD

Maaler, tase 4 esmane kutse

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsestandard Maaler, tase 4 esmane kutse on tasemeõppe õppekava ning koolilõpu kutse andmise aluseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Maaler, tase 4 esmane kutse	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Ehitusviimistlejad töötavad valdavalt ehitus- ja kinnisvarahooldusettevõtetes. Maalri põhilisteks tööülesanneteks on viimistlevate pindade lõppviimistluse teostamine (nt värvimine, lakkimine, õlitamine jmt) ja viimistletavate pindade katmine rullmaterjaliga (nt tapeedi, tekstiili jmt viimistlusmaterjaliga). Tööülesanne hõlmab viimistlevate pindade ettevalmistamist, materjalide arvestust, mõõtu lõikamist ja paigaldamist.</p> <p>Maalri 4. taseme esmane kutse annab isikule valmisoleku kutsealal tööd alustada. Selle taseme maaler korraldab iseseisvalt oma töökoha ning täidab kvaliteetselt tööülesandeid tavapärastes olukordades. Maaler, tase 4 esmase kutsega isik töötab üksinda, suurematel objektidel meeskonnaliikmena. Vastutust nõudvate otsuste vastuvõtmise ning keerulisemate tööde tegemise juures vajab esmast kutset omav maaler juhendamist.</p> <p>Üldjuhul töötavad maalrid täistööajaga (kaheksa tundi päevas, viis päeva nädalas). Töö toimub nii siseruumides kui ka välitingimustes, sõltuvalt viimistletavast pinnast (siseviimistlus või välisviimistlus). Töö on füüsiliselt koormav, töörütmi on vahelduv ja sõltub täidetavatest tööülesannetest. Töötatakse enamasti seistes, sageli tuleb töötada ebamugavates sundasendites: redelil seistes, kummargil, põlvili asendis, käte asend võib olla ka pea kohal. Ettevaatlik tuleb olla komistamise ja libastumistega. Maalritöös tuleb kokku puutuda tolmu ja erinevate kemikaalidega, mis võivad tundlikel inimestel põhjustada allergilisi reaktsioone ning seetõttu on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendeid ja kanda kaitseriietust. Vastunäidustatud on allergia värvainete ja lahustite suhtes.</p> <p>Maalri töövahendid on erinevad käsi-tööriistad (pahtlilabidad, pintslid, tapeedi- ja värvirullid jne), masinad ja seadmed (segutrellid, lihvimisseadmed, värvipriksid jne) ning materjalid (kuivsegud, värvid, lakid, liimid, lahustid, rullmaterjalid jne).</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade värvimine   A.2.2 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade lakkimine ja õlitamine   A.2.3 Seinade katmine rullmaterjaliga</p>
<p>Valitavad tööosad</p> <p>A.2.4 Dekoratiivviimistlustehnikate teostamine dekoratiivvärvidega</p>
<p>A.3 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>4. taseme maalri esmane kutse saadakse kutseõppeasutuses vastava kutsehariduse õppekava täismahus lõpetamisel.</p>
<p>A.4 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Maaler, viimistleja.</p>

A.6 Tulevikuoskused

Ehitusvaldkonna spetsialistide töös muutub järjest olulisemaks ehitusprotsessi kui terviku mõistmine, teadlikkus rohemajanduse põhimõtetest ehituses, energiatõhususe nõuetega arvestamise, lammutus- ja ehitustööde käigus tekkivate jäätmete korrektse sorteerimise ning saastatuse ärahoidmise oskus (tagamaks ressursside maksimaalset ringlussevõttu). Samuti jooniste lugemise, sh 3D-jooniste, ning erialaste veebi- ja nutiseadmete rakenduste kasutamise oskus.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Maaler, tase 4 esmane kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest ning valitavast kompetentsist. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste ja kohustuslike kompetentside tõendamine. Lisaks on võimalik tõendada valitav kompetents.

B.2 Maaler, tase 4 esmane kutse üldoskused

1. Väljendab oma seisukohti selgelt ja hinnanguvabalt; suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise; suhtleb konstruktiivselt hoiab häid suhteid kolleegidega; tuleb toime keerukates suhtlusolukordades.
2. Kohandub meeskonnaga; teab ja arvestab enda ja teiste rolli meeskonnas; peab kinni meeskonna liikmete vahelistest kokkulepetest; on avatud koostööle ja toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist; jagab meeskonnaliikmetega vajalikku informatsiooni; korraldab enda tööloigu sujuva toimimise, lähtudes juhistest.
3. Mõistab pideva õppimise ja enesearendamise vajadust; seab eesmärgid professionaalseks arenguks; omandab uusi teadmisi ja oskusi ning rakendab neid oma töös.
4. Mõistab ehitusprotsesse ja nende järjestatust (üldine arusaam ehitustegevusest ja energiatõhususest ehitiste ehitamisel ehitustööde ettevalmistamisest kuni ehitise valmimiseni) ja arvestab seda oma töös.
5. Järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate poolt ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid.
6. Tunneb tööks vajalikke mõõte vahendeid/instrumente (lasermõõtja, lood jt) ja nende tööspetsiifikat ja kasutab neid töö tegemisel hoiab neid korras järgides kasutus ning hooldusjuhiseid.
7. Käitleb ehitusjäätmepid vastavalt juhistele.
8. Oskab lugeda ja saab aru ehitusjoonistest ja projektdokumentatsioonist. Määratleb vajadusel tööks vajalikud materjalid ja materjalide mahud.
9. Kasutab oma töös ergonoomilisi, energiasäästlikke ja ohutuid töövõtteid ning isikukaitsevahendeid, järgides kõikides tööprotsessietappides töötervishoiu-, keskkonnanohu-, tööohutusnõudeid (sh tööaluste (väiketellingute) - ja ohutuspiirete paigaldamine, tagab töökoha valgustatuse, järgib ohutusnõudeid töötamisel tõstemehhanismide haardealas).
10. Tegutseb õnnetusjuhtumi korral vastavalt kokkulepitud juhistele, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.
11. Tugineb oma töös algteadmistele energiatõhususest, ehitusfüüsikast (sh soojusisoleerimine, niiskuse- ja hüdroisoleerimine), viimistlustöödega seonduvate ehitusmaterjalide omadustest ja lähtub keskkonna tingimustest.
12. Kasutab oma igapäevatöös arvutiit algasemel kasutaja tasemel (vt lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala).

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade värvimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Kavandab tööde tegevuskava konsulteerides kogemustega maalriga.
2. Hindab juhendamisel aluspinda ja selle sobivust viimistlemiseks antud materjalidega, teeb vajadusel ettepanekud täiendavateks eeltöödeks. Katab mitteviimistletavad pinnad, valides asjakohased kattematerjalid. Vajaduse korral eemaldab viimistletavatelt pindadelt eelnevad (lahtised või mittenakkuvad) viimistluskihid, peseb ja töötleb pinnad sobiva vahendiga.

3. Krundib aluspinna, kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja töövõtteid, järgides materjali tootjapoolest kasutusjuhendeid.
4. Armeerib kipsivuukide ühenduskohad, kasutades sobivaid vuugitugevduslinte ja vuugipahtlit ja õigeid töövõtteid. Armeerib juhendamisel praod ja erinevate materjalide üleminekukohad, vanade ja probleemsete aluspindade puhul, kasutades sobivaid materjale ja töövahendeid.-
5. Pahteldab pinna sobiva pahtliga, lähtudes viimistletavale pinnale esitatud kvaliteedinõuetest. Lihvib pinna, kasutades sobivaid töövahendeid ja töövõtteid. Puhastab pinnad tolmust peale lihvimist.
6. Krundib lihvitud pinnad sobiva krundiga. Hermetiseerib vuugid ja ühenduskohad, lähtudes materjali tootjapoolsest kasutusjuhendist ning tööle esitatud nõuetest. Kontrollib juhendamisel krunditud pinna sobivust lõppvärvimiseks, teostab pindade parandustööd.
7. Korrastab töökoha ja puhastab pinnad tolmust enne lõppvärvimist. Värvib pinnad, kasutades sobivaid töövahendeid ja töövõtteid ning järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid.
8. Kontrollib juhendamisel lõppviimistletud pinna vastavust esitatud nõuetele ja parandab lihtsamad töö käigus tekkinud vead (mullid, plekid jm).

B.3.2 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade lakkimine ja õlitamine	EKR tase 4
--	-------------------

- Tegevusnäitajad:
1. Hindab juhendamisel aluspinda ja selle sobivust viimistlemiseks ette nähtud materjalidega, teeb vajadusel ettepanekud täiendavateks eeltöödeks. Katab mitteviimistletavad pinnad, valides asjakohased kattmaterjalid. Vajaduse korral eemaldab viimistletavatelt pindadelt eelnevad viimistluskihid (lahtised või mittenakkuvad), peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga.
  2. Krundib aluspinna, kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja töövõtteid, järgides materjali tootjapoolset kasutusjuhendit.
  3. Kannab peale laki või õli, kasutades sobivaid töövahendeid ja töövõtteid ning järgides materjali tootjapoolset kasutusjuhendit.
  4. Kontrollib juhendamisel lõppviimistletud pinna vastavust esitatud nõuetele ja parandab lihtsamad töö käigus tekkinud vead (mullid, plekid jm).

B.3.3 Sein katmine rullmaterjaliga	EKR tase 4
---	-------------------

- Tegevusnäitajad
1. Hindab olemasolevat aluspinda ja selle sobivust rullmaterjalidega katmiseks, teeb vajadusel ettepanekud täiendavateks eeltöödeks. Vajadusel eemaldab eelnevad viimistluskihid. Peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. Katab mitteviimistletavad pinnad, valides asjakohased kattmaterjalid.
  2. Krundib aluspinna sobiva krundiga, lähtudes aluspinna materjalist, kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja töövõtteid ning järgides materjali tootja kasutusjuhendit.
  3. Armeerib kipsivuukide ühenduskohad, kasutades sobivaid vuugitugevduslinte ja vuugipahtlit ja õigeid töövõtteid. Armeerib juhendamisel praod ja erinevate materjalide üleminekukohad vanade ja probleemsete aluspindade puhul, kasutades sobivaid materjale ja töövahendeid.
  4. Pahteldab ja lihvib pinnad kasutades sobivaid töövahendeid ja töövõtteid lähtudes viimistletavale pinnale paigaldatavast rullmaterjalist. Puhastab pinnad tolmust.
  5. Krundib lihvitud pinnad sobiva krundiga. Teostab juhendamisel pindade parandustööd.
  6. Paigaldab rullmaterjalid, kasutades sobivaid töövahendeid ja töövõtteid ning arvestades tootja paigaldusjuhendit, sisekujundusprojekti ja/või kliendi soovi.
  7. Viimistleb värvikihiga kaetavaid rullmaterjale, lähtudes tootja kasutusjuhenditest.
  8. Kontrollib juhendamisel lõppviimistletud pinna vastavust esitatud nõuetele ja parandab lihtsamad töö käigus tekkinud vead (mullid, plekid jm).

VALITAVAD KOMPETENTSID

Lisaks on võimalik tõendada valitav kompetents "Dekoratiiv-viimistlustehnikate teostamine dekoratiivvärvidega".

B.3.4 Dekoratiiv-viimistlustehnikate teostamine dekoratiivvärvidega	EKR tase 4
--	-------------------

- Tegevusnäitajad:
1. Valmistab juhendamisel proovipinna (näidise) lähtudes sisekujundusprojektist või kliendipoolsest soovist ja kooskõlastab selle tellijaga.

2. Katab mitteviihmistletavad pinnad, valides asjakohased kattematerjalid. Eemaldab viimistletavatelt pindadelt eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga.
3. Krundib aluspinna, kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja töövõtteid, järgides materjali tootjapoolset kasutusjuhendit.
4. Armeerib kipsivuukide ühenduskohad, kasutades sobivaid vuugitugevduslinte ja vuugipahtlit ja õigeid töövõtteid. Armeerib juhendamisel praod ja erinevate materjalide üleminekukohad vanade ja probleemsete aluspindade puhul, kasutades sobivaid materjale ja töövahendeid.
5. Pahteldab pinna sobiva pahtliga, kasutades sobivaid töövahendeid ja lähtudes viimistletavale pinnale esitatud kvaliteedinõuetest. Lihvib pinna, kasutades sobivaid töövahendeid ja töövõtteid. Puhastab pinnad tolmust peale lihvimist.
6. Hermetiseerib sisetöödel iseseisvalt ja välitöödel juhendamisel vuugid ja ühenduskohad, lähtudes materjali tootjapoolsest kasutusjuhendist ning tööle esitatud nõuetest.
7. Kannab, juhendamisel pinnale dekoratiivvärvi või -värvisüsteemi, lähtudes tööülesandest ja juhindudes toote paigaldusjuhendist ja/või paigaldustehnoloogiast ning proovipinnast.
8. Kontrollib juhendamisel lõppviimistletud pinna vastavust proovipinnale. Parandab töö käigus tekkinud vead.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	22-14122021-1.3.2/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Kaupo Tammepuu, Vanalinna Ehitus OÜ Rain Vahtla, Puko OÜ Jaan Vikat, SIA Caparol Baltica Eesti filiaal Tiina Friedrichson, Tartu KHK Terje Jaksen, Tallinna Ehituskool Margus Mägedi, Marcellus OÜ Rain Ader, RM Stock OÜ Hants Olop, Loyatic OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	40
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	14.12.2021
6. Kutsestandard kehtib kuni	05.05.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7131 Ehitusmaalrid jms töölisel
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Painter, EstQF Level 4 VET level
Soome keeles	Maalari
Vene keeles	маляр
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	